

İbrahim KALIN

Belirsizlik Çağında

Hibrit Tehditler

ve Stratejik Öngörü

Millî İstihbarat

Teşkilâtının 97. Kuruluş

Yıl Dönümü

Belirsizlik Çağında

Hibrit Tehditler

ve **Stratejik Öngörü**

Millî İstihbarat Teşkilâtı'nın

97. Kuruluş Yıl Dönümü

Bir büyük belirsizlik çağında yaşıyoruz.

Hegemonik güç mücadelesi, küresel adaletsizlik, derinleşen krizler, hibrit ve asimetrik tehditler ve yeni teknolojilerin sunduğu imkân ve riskler, derin bir belirsizlik ve güvensizlik ortamının doğmasına neden oluyor. Gelecek tasavvurları ütopya ile distopya arasında gidip geliyor. Uluslararası sistemin temelini oluşturduğu varsayılan ilke ve kurallar, mevcut sistemi oluşturan aktörler tarafından ihlal ediliyor, yıpratılıyor ve işlevsiz hale getiriliyor.

Çok kutuplu bir dünyaya geçişin sancıları yaşanırken bu geçişin sebep olduğu istikrarsızlık ve güvensizlik, yeni hibrit tehditleri ve yıpratma savaşlarını da beraberinde getiriyor. Mevcut uluslararası sistem bu belirsizlik ve istikrarsızlığı ortadan kaldırmıyor, derinleştiriyor.

Hegemonik güçler koydukları kuralları kendileri ihlal ederek uluslararası düzenin güvenilirliğini tahrip ediyorlar. Kurallara dayalı olduğu söylenen küresel sistemin sağlıklı işleyişinin sürekli ihlal edilmesi, düzen ve adalet için şart olan 'sağlam zemin' (*terra firma*) kavramını ortadan kaldırıyor. İnsanları ve toplumları bir arada tutan tutkal uçup gidiyor. Kant'ın, liberal uluslararası düzene atıf yapan 'ebedi barış' kavramı bir ideal olarak bile konuşulamaz hale geldi. Kelime anlamı barış olan İslam'ın hâkim olduğu coğrafyadaki çatışmalar ve savaşlar, idealler ile gerçekler arasındaki uçurumun giderek derinleştiğini işaret ediyor. Ayağımızın altındaki zemin kaygan hale gelirken, başımızın üzerindeki gök kubbe de ışığını kaybetmeye başlıyor.

Sağlam, güvenilir ve öngörülebilir bir zemin olmadan herkes için özgür, güvenli ve müreffeh bir yaşam alanı (*habitat*) inşa edemeyiz.

Millî İstihbarat Teşkilâtı olarak bu geçiş döneminin yarattığı riskleri ve sunduğu fırsatları dikkate alan bir stratejik öngörü ile hareket ediyoruz. Çok kutuplu bir dünyanın gerektirdiği güvenlik ve istihbarat anlayışını inşa etmeyi hedefliyoruz. Belirsizlik, kırılganlık, hibrit tehditler ve asimetrik savaşlar döneminde stratejik öngörüye sahip, güçlü ve dirençli bir Türkiye'nin bölge ve dünya barışı için vazgeçilmez olduğuna inanıyoruz.

Terörle mücadele, ülkemize yönelik casusluk faaliyetlerine engel olma, çatışma bölgelerinde risk yönetimi, stratejik istihbarat, organize suçlarla mücadele, siber vatanın korunması ve istihbarat diplomasisi alanlarında çok vektörlü ve çok boyutlu düşünme biçimlerini ve eylem yöntemlerini hayata geçiriyoruz.

Millî birliğimizi ve becamızı hedef alan PKK/YPG, FETÖ, DEAŞ, DHKP/C gibi terör örgütleriyle mücadelede, elimizdeki imkân ve kabiliyetleri stratejik bir akılla kullanarak terörün hiçbir türüne geçit vermemek için çalışıyoruz. Terörden arındırılmış bir bölge perspektifiyle hareket ediyor, ülkemizin sınırlarının ötesinde bölgesel bir barış ve istikrar düzeni inşa etmeyi amaçlıyoruz.

Vatanımızı karada, denizde, havada, uzayda ve siber dünyada korumak ve dirençli hale getirmek için geleneksel ve modern yöntemleri mezc ederek stratejik bir bütünlük içerisinde hareket ediyoruz.

Mevcut Durum

Soğuk Savaşın ardından ABD'nin öncülüğünde tek-kutuplu bir dünya tasavvurunu esas alan yeni küresel düzen, bugün düzenden çok kargaşayı, küresellikten ve adil katılımdan çok ben-merkezci ve tek taraflı güç politikalarını öne çıkartıyor. İç tutarlılığı kalmamış, gücünün kuralları belirlediği ve keyfilikle malul bir küresel düzenle karşı karşıyayız. Ukrayna savaşında uluslararası hukuku dile getiren ülkelerin İsrail'in Gazze'ye yönelik saldırılarında sessizliğe boğulması, bu mefluç durumun son örneklerinden biri. Demokrasi, hukukun üstünlüğü, insan hakları ve ifade özgürlüğü kavramları gücü elinde bulunduranlar tarafından araçsallaştırılıyor ve hasımlarına baskı yapmak için kullanılıyor. Kendi vatandaşına demokrat, başkalarına otokrat olan ülkelerin tek taraflı ve ikiyezli politikaları, demokrasi ve katılımcılık söyleminin küresel anlamının ve değerinin sorgulanmasına neden oluyor.

Kutsal Roma İmparatorluğu hakkında ne düşündüğü sorulduğunda Voltaire'in, "Ne kutsaldı, ne Roma'ydı, ne de imparatorluktu!" dediği rivayet edilir. Soğuk Savaşın ardından ilan edilen yeni dünya düzeni de ne yeniydi, ne küreseldi, ne de düzendi. Yeni değildi çünkü klasik güçler mücadelesinin devamıydı. Küresel değildi çünkü Batı-merkezli bir paradigmaya dayanıyordu. Düzen değildi çünkü ilke ve kurallara dayalı bir düzen olmaktan ziyade Soğuk Savaşın galiplerinin çıkarlarını korumak için tasarlanmıştı.

Soğuk Savaşın ardından geçen otuz yılı aşkın sürede iki Körfez Savaşından Bosna ve Rwanda soykırımlarına, 11 Eylül olaylarından Afganistan ve Irak'ın işgaline, Kovid-19 salgınından Rusya-Ukrayna

savaşına ve Filistin meselesine kadar yaşanan krizler, küresel sistemin adaletsiz, haksız ve kırılğan yapısını pek çok defa ortaya koydu.

Bugünkü tablo da bu durumu teyit ediyor: Krizleri önleyen ve istikrarı güvence altına alan bir düzen yok. Sorunları yönetmeye çalışmakla yetinen ama bunu da başaramayan bir ilişkiler ağı var. Uluslararası sistem sorunları çözemediği müddetçe devlet-dışı aktörler, vekâlet güçleri, paramiliter gruplar, zayıf devlet ve hükümet yapıları krizlerin daha da akut hale gelmesine sebep olacak.

Önümüzdeki on yıllarda belirsizlik ve güvensizlik derinleşecek ve yeni çatışmalara zemin hazırlayacak. İttifaklar ve ortak girişimler önemli olmakla birlikte, her aktör krizleri yönetmek ve sorunları çözmek için kendine ait imkân ve kabiliyetler geliştirmek zorunda. Ülkemizin hak ve menfaatlerinin korunması için bunun dışında bir yol olmadığı aşikârdır.

Birleşmiş Milletler (*BM*) Sözleşmesinin ikinci maddesi BM'nin "tüm üyelerin egemen eşitlik ilkesine mebnî olduğunu" söyler. Bugün bu ilke mütemadiyen ihlal ediliyor ve gücün ahlaktan, çıkarın hukuktan önce geldiği ifade ediliyor. Dünya siyasetinin real-politik okuması, bu tespiti haklı çıkarıyor: Güçlü olan, kuralları ancak kendi çıkarlarına hizmet ettiği oranda dikkate alıyor. Bugünkü tabloda Batı dünyasının başını çektiği güçlüler ittifakı, kendi çıkarları söz konusu olduğunda çıkarıcı ve bencil hareket ederken uluslararası ilke ve kuralları, rakiplerine ve hasımlarına baskı yapmak için kullanıyor. Bu, demokrasi ve insan hakları

kavramlarının da altını oyuyor ve temel insani değerlerin anlamını sorgulanır hale getiriyor.

Real-Politik ve Sınırları

Hegemonik güçlerin kendi çıkarlarını evrensel değerler olarak empoze etme politikası, dostluk ve dayanışma değil şüphe, direnç ve yıkıcı rekabet üretir. Taktik kazanım zaman içinde stratejik yenilgiye dönüşür. Uluslararası sistemin başarı kriterini güçlünün beklentilerinin karşılanması olarak tanımlamak, sistem içinde derin kırılmalara neden olur.

Elbette her ülke kendi hak ve menfaatlerini esas alır ve buna göre politika yapar. Bu, özünde yanlış bir şey değildir. Fakat herkesin hak ve hukukunun gözetildiği bir düzende herkesin kendini güvende hissetmesi daha mümkün ve daha rasyoneldir. Benim hak ve hukukumun gözetilmesi, başkalarının hak ve hukukunun gözden çıkarılması anlamına gelmez. Hak ve adalet ilkesi çiğnendiğinde herkesin hak ve hukukunu tehlikeye atan toksik ve şüpheli bir ortam kaçınılmaz hale gelir. Batı ile Batı-dışı dünya arasında yaşanan gerilimin arkasında bu temel sorun yatıyor. Adil ve kapsayıcı bir çözüm olmadan bu gerilimin hibrit savaşlara dönüşmesi kaçınılmaz olacaktır.

Real-politik davranmak, ahlak ve değerden yoksun bir politika izlemek demek değildir. Gerçekleri görmek, kötüye ve yanlışla göz yummak demek değildir. Gerçekleri görmezden gelmek, bizi ayakları havada bir idealizme götürür. Fakat ahlak ve değerden yoksun bir gerçekçilik de bizi insan olmaktan çıkartır. Katı realizm

ilke, kural, ahlak ve değerden yoksun bir politikayı meşrulaştırmaz. Güvenlik ve düzen anlayışı gibi dayanışma, rıza ve katılımcılık da uluslararası sistemin unsurlarıdır.

İmam Gazali'nin bin yıl önce formüle ettiği ilke bugün de geçerlidir: Haddini aşan, zıddına döner. Doğal sınırlarını aşarak başkalarının hakkına tecavüz eden her güç, aktör ve politika, kendi sonunu hazırlamaya başlamış demektir.

Gücün ve güçlünün tüm kural ve kurumları kendi lehine eğip büktüğü bir dünyanın adalet, hakkaniyet, eşitlik, barış ve huzur üretmesi mümkün değildir. Her şeyin birbirine bağlı olduğu bir dünyada hepimiz güvende olmadan hiçbirimiz güvende olamayız. Hepimizin hakkı ve hukuku korunmadan kimsenin hakkını ve hukukunu güvence altına alamayız. Herkesin güvenliğini ve istikrarını dikkate almadan kendi çıkarlarımızı koruyamayız.

Türkiye yıllardır terörle mücadelesinde bu gerçeğin altını çiziyor ve kendi güvenliğini dost ve müttefik ülkelerin güvenliğinden ayrı görmüyor. Aynı kural yükselişe geçen aşırı sağcı, faşist, göçmen ve azınlık karşıtı hareketlerden siber saldırılara kadar tüm hibrit tehditler için de geçerlidir: Risklerin kelebek etkisiyle yayıldığı bir dünyada hiçbir aktörün sadece kendi güvenliğine odaklanarak güvenli ve barışçıl bir yaşam alanı inşa etmesi mümkün değildir.

Real-politik gerçeklerle değerleri birbirine yakınlaştırmak hem ilkesel hem de siyasal bir zorunluluktur. Benim güvenliğim başkalarının da güvende olmasına bağlıysa o zaman ben herkesin kendini güvende hissettiği bir sistemi tercih etmeliyim. Ben DEAŞ

ile mücadeleyi hem kendi ülkem hem de dost ve müttefik ülkeler için desteklerim. Ama aynı şekilde dost ve müttefik ülkelerin benim PKK/YPG, FETÖ, DEAŞ vb. terör örgütlerine karşı verdiğim mücadelede yanımda olmasını beklemek de en doğal hakkımdır. Bugün bana yönelen terör tehdidine karşı benim yanımda durmayanların yarın onlara yönelen bir tehdit karşısında beni yanlarında beklemeleri gerçekçi ve ahlaki bir davranış değildir.

İdealler ile gerçekler arasındaki mesafe derin bir uçuruma dönüşmek zorunda değildir. Hayatın bir gerçeği olan bu mesafe bizi karamsarlığa sevk etmek yerine ideallerimize ulaşmak için daha çok teşvik etmeli ve bünyemizi sağlam ve diri tutmalıdır. Gerçekleri bir veri olarak almanın amacı onları iyi, güzel ve doğru temelinde dönüştürmek olmalıdır. Bu, imkânsız bir hedef değildir. Reel politik gerçekler ile değerler arasında dengeli bir ilişki kurulduğu takdirde dünyadaki ihtilafları ve çatışmaları, tehditleri ve riskleri azaltmak ve yönetilebilir hale getirmek mümkün olacaktır.

İdealler ve gerçekler bahsinde şu hususun da altını çizmekte fayda görüyorum: Mukayese yaparken kendi ideallerimi başkalarının gerçekleriyle karşılaştırırsam hata yaparım. Aynı şekilde başkalarının ideallerini kendi gerçeklerimle mukayese edersem kendime haksızlık yapmış olurum. Batı toplumlarıyla İslam dünyası arasında yapılan mukayeselerde sıkça karşımıza çıkan bu tutum, bizi çoğu zaman kategori hatası yapmaya sevk eder. Batı'nın idealleriyle İslam ülkelerinin gerçeklerini karşılaştırmak, büyük resmi eksik ve yanlış okumak ve haksız sonuçlara ulaşmak anlamına gelir.

Yapılması gereken ideallerle idealleri, gerçeklerle gerçekleri karşılaştırmak ve buradan gerekli dersleri çıkartmaktır. Batılı ülkelerin başka toplumları yargılarken düştüğü bu kategori hatasına karşı hepimizin teyakkuz halinde olması gerekir.

Mevcut uluslararası ilişkiler sistemi, adalet ve istikrar üretmekten uzak olduğu için yeni güç dengesi arayışları kaçınılmaz hale geliyor. Avrupa-merkezcilik; kültürden siyasete, eğitimden medyaya, bilimden estetiğe etkinliğini yitirirken, Amerikan-merkezci monolitik düşünme ve eylem biçimleri de daha kapsamlı ve derinlikli bir sorgulamaya tabi tutuluyor.

Çok Kutupluluk Mümkün mü?

Dünya düzeni, ABD'nin öncülüğündeki tek kutuplu yapıdan çok kutuplu bir yapıya doğru evriliyor. Batı ittifakına karşı Çin ve Rusya daha aktif rol almaya çalışıyor.

Bu geçiş döneminde bir noktaya dikkat çekmekte fayda var: Siyasi ve coğrafi çok kutupluluk, dünya siyasetinde giderek daha belirgin hale geliyor. Fakat bu yeni durumun ihtiyaç duyduğu ekonomik, teknolojik ve kurumsal yapılar geriden geliyor. ABD'nin öncülüğündeki tek kutuplu düzene karşı yeni güç merkezlerini ve ittifak yapılarını tesis edecek ve sürdürülebilir kılacak yapılar henüz oluşmuş değil. Bu ise dünyada çoklu ve parçalı bir yapının ortaya çıkmasına neden oluyor. Bu iki yapı arasındaki mesafenin kapanması önümüzdeki on yıllarda yeni güç mücadelelerinin doğmasını kaçınılmaz kılacaktır.

Batı paradigması sorgulanırken yerine neyin ikame edileceği, çağımızın temel sorularından biridir. Rusya, Çin veya bir başka güç merkezinin alternatif bir model olup olmayacağını kestirmek şu aşamada mümkün değil. Diğer bölgesel ve küresel aktörlerin nasıl bir gelecek inşa edeceği konusunda da büyük belirsizlikler var. Tek başına ekonomik ve askeri güç, yeni bir model/alternatif sunmak için yeterli değildir.

Batı-merkezci tasavvurların alternatifi başka bir etno-merkezilik değildir ve olmamalıdır. Çok kutuplu dünyanın nasıl ve ne şekilde inşa edileceği üzerine daha fazla kafa yormamız gerekiyor.

Burada bir hususu hatırlamakta fayda var: Avrupa-merkeziliğin aşılması Avrupa'nın ortadan kalkması demek değildir. Amerikan-merkezci paradigmanın aşılması, Amerika'nın ortadan kalkması demek değildir. Batı-merkezilik sonrası bir dünya düzeninde de Avrupa ve ABD kendi eksenlerinde başat aktörler olmaya devam edecektir. Fakat yeni bir güç ve güvenlik mimarisinin ortaya çıkması, küresel siyaseti çok-kutuplu bir yapıya mecbur edecek ve yeni dinamikleri harekete geçirecektir.

Bu sürecin hiç de kolay olmayacağını altını çizmek isterim. Mevcut güç odakları imtiyazlarını kaybetmemek için yoğun mücadele verecek, bunun için yeni savaflara gitmekten çekinmeyecektir. Zaten kırılğan ve işlevsiz olan küresel düzen daha da kırılğan ve tehlikeli hale gelecektir. Bundan böyle yaşanan her siyasi, askeri, ekonomik, teknolojik ve bölgesel kriz, küresel sistemin temellerini daha da aşındıran ve sarsan bir nitelik arz

edecek, kaotik güç merkezlerini harekete geçirecek ve çok yönlü hibrit tehditleri arttıracaktır.

Küresel belirsizlik ve hibrit tehditler çağında yıpratma savaşları ve vekâlet savaşları konvansiyonel çatışmaların yerini almaya devam edecek. Hasım bir gücü yahut yükselişe geçen bir rakibi yavaşlatmak, durdurmak ve enerjisini tüketmek için uzun zamana yayılan yıpratma savaşları devreye konulacak ve bu süreç, çeşitli yöntemlerle tahkim edilecektir. Batı ile Rusya arasında devam eden yıpratma savaşı bunun somut örneklerinden biridir. Bazılarına göre zorlu bir rakip, bazılarına göre ise açık bir hasım ve düşman olan Çin ile mücadelede de yıpratma savaşının farklı yöntemlerine başvurulacaktır.

Vekâlet savaşları da benzer şekilde devrede olmaya devam edecek. Muhtemel rakiplerin enerjilerini tüketmenin ve başka alanlara kanalize etmenin en kolay yolu, vekâlet savaşları başlatmaktır. Vekâlet savaşlarının olduğu her yerde başka bir güç mücadelesi vardır. Burada da amaç aynıdır: Uzun bir zamana ve geniş bir coğrafyaya yayılmış yıpratma savaşları marifetiyle hasım olarak görülen aktörleri yıpratmak, zayıflatmak ve etkisiz hale getirmek.

Hegemonik güçler, ulusal çıkarlarına tehdit olarak gördükleri ülkelere ya doğrudan müdahale etmekte ya da vekâlet savaşları aracılığıyla onları meşgul ederek enerjilerini tüketmeye ve etkilerini sınırlandırmaya çalışmaktadır. Ukrayna savaşından Filistin meselesine, Irak ve Suriye'deki mevcut durumdan Tayvan gerginliğine, Yemen savaşından Libya'ya kadar bölgesel ve küresel

krizler çözümsüz değildir. Fakat başka bölgesel ve küresel hesaplar için bunların çözülmemesi, uzatılması ve derinleştirilmesi tercih ediliyor.

Kapsayıcı, adil ve herkesin kendini güvende hissettiği bir küresel güç dengesinin hala çok uzağındayız. Önümüzdeki on yıllarda yaşanacak güç mücadelesi, yeni krizler ve asimetrik güç unsurları, bu sürecin mahiyetini ve istikametini belirleyecek ve bize belki daha iyi, belki de daha kötü bir dünyanın kapısını aralayacaktır. Kendimizi geleceğe hazırlamak için tüm ihtimalleri dikkate almak durumundayız.

Bir sonraki büyük tehdidin ve saldırının nereden geleceğini kestirmek için çok yönlü, çok boyutlu ve çok katmanlı düşünmek zorundayız. Tehdit ve saldırıların hibrit hale geldiği bir çağda geleneksel ve konvansiyonel güvenlik ve diplomasi yöntemlerinin yetersiz kaldığı ortadadır.

Hibrit tehditler hibrit çözümler gerektirir. Geleneksel ve modern yöntemlerin bir arada kullanıldığı, geçişkenliklerin yoğun olduğu, uyum ve tepki verme sürelerinin hızlandığı bir dönemde istihbarat teşkilâtları daha kritik roller oynayacak ve yeni mücadele yöntemleri geliştirecektir. Millî İstihbarat Teşkilâtı olarak küresel belirsizlik ve hibrit tehditler dönemine kendimizi hazırlamak için sürekli yeni kabiliyetler geliştiriyoruz.

Yönü ve derinliği ne olursa olsun bundan sonraki küresel düzen arayışlarının mevcut ittifak yapıları ve iş birliği modelleri üzerinde dönüştürücü etkileri olacak ve bu süreçte sorumluluk almaktan

kaçınmayan etkin ve ilkeli aktörler belirleyici olacaktır.

Bu noktada bir hususun altını çizmekte fayda görüyorum: Türkiye bağımsız ve egemen bir ülke olarak NATO'nun güçlü bir üyesidir. İttifakın ayakta durmasını ve etkin bir güç olmasını sağlayan en önemli müttefiklerden biridir. Ülkemiz NATO'nun tüm karar alma süreçlerinde aktif olarak yer almakta ve dünyanın farklı yerlerindeki ittifak misyonlarına güçlü ve etkin katılım sağlamaktadır.

Fakat Türkiye NATO ittifakına olan bağlılığını başka bölgesel ve küresel açılımlar için bir engel olarak görmemektedir. Türkiye'ye yönelik "güvenilir olmayan müttefik" iddialarının arkasında yatan temel sebep, Türkiye'nin egemen ve bağımsız bir ülke olarak kendi hak menfaatlerini korumak için kararlı bir şekilde hareket etmesidir.

Ayrıca Türkiye; PKK/YPG, FETÖ ve DHKP/C gibi terör örgütleriyle mücadelesinde, beklediği ve hak ettiği desteği NATO müttefiklerinden görememekte ve bu durum, müttefikler arasında krizlere neden olabilmektedir.

Türkiye, AB'ye tam üyelik hedefine de bu zaviyeden bakmaktadır. Karşılıklı çıkar ve saygı ilişkisine dayanan tam üyelik perspektifi, bölgesel güvenlik, barış ve refahı güçlendirecektir. Türkiye'nin tam üyelik perspektifini dikkate almayan, öteleyen ve sulandıran tüm yaklaşımlar stratejik bir körlükten başka bir şey değildir. Türkiye'nin AB'den dışlanması, Avrupa için stratejik bir kayıp olacaktır.

Derinleşen Kriz

Son dört yılda yaşanan krizler, küresel kırılmaların giderek daha derin ve yıkıcı hale geldiğini gösteriyor. Art arda gelen Kovid-19 krizi, Ukrayna savaşı ve Filistin-İsrail meselesi, küresel sistemin temellerini sarsan krizler olarak önümüzde duruyor. Çözülmeyen ve ertelenen her sorunun daha büyük bir kriz olarak geri dönmesi mukadderdir. Kovid-19 ile ortaya çıkan biyolojik güvensizlik sorunu, küresel farkındalık yaratmış ama kısa sürede unutulmuş görünüyor. Benzer salgınların önümüzdeki yıllarda ortaya çıkması ihtimal dışı değildir. Dünyanın yeni bir büyük salgına ne kadar hazır olduğu konusunda soru işaretleri bulunuyor. Teşkilât olarak bu alandaki tüm gelişmeleri yakından takip ediyor ve muhtemel tehditlere karşı ön alıcı tedbirler geliştirilmesine katkı sunuyoruz.

2022 Şubat'ında başlayan Ukrayna savaşının arkasında yatan temel sorun, Rusya ile Batı dünyası arasındaki jeopolitik güç mücadelesidir ve adil ve kuşatıcı bir küresel güvenlik mimarisi inşa edilmeden bu krizin aşılması mümkün olmayacaktır. Türkiye'nin öncülük ettiği ve anlaşmaya çok yaklaşan barış girişimlerinin akamete uğratılmasının ana sebebi, jeopolitik güç mücadelesi veren tarafların şu anda barış istememesidir. Ukrayna halkının ülkelerini savunmak için verdiği cansiperane mücadele her türlü takdirin fevkindedir. Gösterdikleri büyük fedakârlık ve kahramanlıklar, bağımsızlıklarına olan bağlılıklarının en somut ifadesidir. Sorun, ancak Ukrayna'nın toprak bütünlüğü, egemenliği ve bağımsızlığı temelinde çözülecektir. Fakat arka planda cereyan eden küresel güç mücadelesini görmezden gelmek de mümkün değildir.

Mevcut küresel sistemin sınıfta kaldığı bir başka alan, Filistin meselesidir. Onlarca yıldır işgal, yıldırma, sürgün, saldırı ve zulüm politikaları altında yaşayan Filistin halkının temel beklentileri karşılanmadan Ortadoğu'ya barış, güven ve istikrarın gelmesi mümkün değildir. Filistin meselesinin çözümünün ertelenmesi, küresel kırılmalığı daha da tehlikeli hale getirecektir. İki devletli çözümün hayata geçirilmesi, yeni çatışma ve krizlerin önüne geçecek yegâne yoldur.

Fakat adalet olmadan barış olmaz. Adalet kelimesi, her şeyin yerli yerine konması ve herkesin hakkını alması demektir. Filistin topraklarında, Ortadoğu'da ve dünyanın her yerinde barış, ancak adil bir çözümle mümkün olacaktır. Zira adalete dayanmayan bir barışın, kalıcı ve sürekli olması mümkün değildir. Filistin halkı temel hakkı olan bağımsızlık, egemenlik, refah ve güvene kavuşmadan adil ve kalıcı bir barıştan söz edemeyiz.

İki devletli çözümün İsrail açısından da kalıcı güven ve istikrar üretecek yegâne seçenek olduğuna inanıyoruz. Bu yüzden Teşkilât olarak saldırıların durması, kalıcı ateşkes, insani yardımların ulaştırılması, esir takası, iki devletli çözüm ve Filistin millî uzlaşısını sağlamak amacıyla çok yönlü girişimlerimizi yoğunlaştırıyoruz.

Tarihin hızının artmasıyla birlikte bölgesel ve küresel krizler de hız kazanıyor, daha sık tekrarlanıyor ve daha yıkıcı etkilere sahip oluyor. Önümüzdeki on yıllarda bu nitelikteki krizlerin derinleşmesi ve çatışmaya dönüşmesi şaşırtıcı olmayacaktır. Yine bu bağlamda ABD-Çin rekabetinin Asya-merkezli ve küresel bir çatışmaya, kamplaşmaya ve kutuplaşmaya dönüşmesi sürpriz

olmayacaktır. Hâlihazırda Ukrayna üzerinden devam eden Rusya-Batı hesaplaşması, mukadder olan Çin-Batı hesaplaşmasını ortadan kaldırmıyor, sadece erteliyor. Zamanında tedbir alınmazsa bu çatışmanın küresel siyasi ve ekonomik sistem üzerindeki etkileri ağır olacaktır.

Yapay Zekâ: Dijital Çağın Atom Bombası

Tüm bunlara ilaveten yeni bir risk alanıyla karşı karşıyayız: Yapay zekâ. Sunduğu büyük imkânların yanı sıra büyük tehditleri de beraberinde getiren yapay zekâ, çağımızın dijital atom bombasıdır. Barışçıl ve insancıl amaçlarla kullanıldığında hayatımızı kolaylaştıran ileri teknoloji, her türlü manipülasyona da açık bir mahiyet arz etmektedir. Sınırı ve çerçevesi çizilmemiş yapay zekâ çalışmaları, insanlığın geleceğini doğrudan tehdit etmektedir.

Aklın yerine algoritmaların, erdemin yerine hazzın, duygunun yerine komutların hâkim olduğu sanal dünya artık sanal olmaktan çıktı ve fiziki varlığımızı tehdit eder hale geldi. İnsanın makineleştiği, makinelerin yapay zekâ üzerinden insanlaştırılmaya çalışıldığı bir dönemde insanoğlunun aklını, kalbini, duygularını, neslini ve fiziki geleceğini koruması kolay olmayacak. İnsanların birer fenomen, kullanıcı, tüketici, avatar, algoritma, istatistik vb. olarak tanımlandığı bir çağda insan olmanın en temel vasıflarını korumak için güvenlik yöntemlerinin çok ötesinde tedbirlerin alınması gerekiyor.

Yapay zekâ ve ilgili teknolojiler, çağımızın bir başka sorununu gün yüzüne çıkartıyor: Doğru ve gerçek bilgiye erişim hakkı. Bilginin

ağır bir Şekilde manipüle edildiği anlık iletiŐim çağında doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmak giderek zorlaŐıyor. Bilginin kaynağı olarak sunulan çevrim içi hesaplar, internet siteleri, sosyal medya vb. mecraların ne kadar güvenilir olduğu, gerçeği ne kadar yansıtıtığı, nasıl ve ne Şekilde manipüle edildiği, neyin sansrlenip neyin ne çıkartıldığı konuları telif hakları meselesinin çok ötesinde bir krizi işaret ediyor. Doğru ve güvenilir bilgiye ulaşmak, bilgi çağının temel bir sorunu olarak önümüzde duruyor. Tıpkı biyolojik, kimyasal ve kitle imha silahları gibi yapay zekâ konusunda da acil olarak ulusal ve uluslararası düzenlemelerin yapılması gerekiyor.

Yapay zekâ, sanal gerçeklik, güçlendirilmiŐ gerçeklik, derin sahte ve diğer baş döndürücü geliŐmeler karşısında siber vatani korumak en az fiziki sınırlarımızı korumak kadar hayati önemdedir. Ülkemize yönelik siber saldırılara karşı etkin bir Şekilde mücadele eden TeŐkilâtimız, tüm kurum ve kuruluŐlarımızın siber suçlara karşı korunaklı ve dirençli olması için çalışmaktadır.

Kendine Yeterlilik, Caydırıcılık ve Egemenlik

Tüm bu risk ve tehditler, yaŐadıđımız dönemin kırılgan, belirsiz ve güvensiz yapısını çarpıcı bir Şekilde ortaya koymaktadır. Fakat tablo ne kadar karanlık ve karamsar olursa olsun, umutsuzluk bizim yolumuz değildir. Biz alacakaranlığa, güneŐin doğmasının bir iŐareti olarak bakarız. KıŐı, baharın habercisi kabul ederiz. Geceyi, gündüze hazırlık için yaŐarız.

Belirsizlik, bilinemezlik değildir. Öngörülemezlik, ngrszlk değildir. Kaos, umutsuzluk değildir. Tehdit, teslim olmak değildir.

Çok boyutlu ve çok kutuplu düşünmek, çağımızın bir zorunluluğudur. Aynı anda maruz kaldığımız konvansiyonel, asimetrik ve hibrit tehditlere karşı hazırlıklı olmak için Türkiye'nin stratejik kabiliyetlerinin çok yönlü ve çok katmanlı olarak geliştirilmesi gerekiyor. Dünyadaki baş döndürücü gelişmeleri tek bir parametre üzerinden okumak, bizi stratejik körlüğe ve taktik hatalara sevk edebilir.

Çok boyutlu tehditler ve küresel kırılğanlıklar çağında egemenliğimizi ve bağımsızlığımızı korumak için iki temel unsur hayati önemdedir: Kendine yeterlilik ve caydırıcılık. Bu iki unsur olmadan bir ülkenin bağımsız politika izlemesi ve egemenliğini güvence altına alması mümkün değildir.

Kendine yeterlilik ilkesi, stratejik önemi haiz alanlarda bir millî güvenlik ve beka meselesidir. Yerli ve millî imkânlarla ve karşılıklı çıkar ve saygıya dayalı ilişkilerle kendine yeter hale gelen ülkeler, egemenlik ve bağımsızlıklarını güvence altına alır ve dost ve müttefik ülkelerin güvenliklerine de katkı sağlarlar.

Kendine yeterlilik ilkesi; savunma, taarruz, teknik istihbarat ve endüstriyel teknolojilerin yanı sıra siber güvenlik, biyolojik güvenlik ve çeşitlilik, enerji güvenliği, gıda güvenliği ve ekonomik güvenlik gibi temel alanlarda da hayati önemi haizdir. Hibrit tehditlerle karşı karşıya olduğumuz küresel belirsizlik çağında her tür meydan okumaya karşı tedbirli olmak ve her gün yeni imkân ve kabiliyetler geliştirmek zorundayız. Bunun için bizi kendimize yeter hale getirecek kritik alanlara yatırım yapmak ve kendimizi sürekli yenilemek mecburiyetindeyiz. Bu alanda son yıllarda

atılan adımlar, Türkiye'yi daha güçlü ve dirençli bir ülke haline getirmiştir. Bu politikayı tüm kritik sektörler için kararlı bir şekilde devam ettirmek zorundayız. Türkiye'nin stratejik aklı, bu gerçeğin farkında olarak adımlarını atmaktadır.

İkinci temel unsur olan caydırıcılık, bir tehdidi ortaya çıkmadan önce engelleme kabiliyetine sahip olmaktır. Yalın bir şekilde ifade etmek gerekirse caydırıcılık şu demektir: Bir kişi size taş attığında karşıdan kurşun geleceğini bilmeli ve daha taşı eline almadan iki defa düşünmelidir. Gerçek güç, kullanmak zorunda olmadığınız güçtür ve bunun en somutlaşmış hali caydırıcılık kabiliyetidir. Size yönelen muhtemel bir tehdit, daha ortaya çıkmadan ne tür sonuçlara sebep olacağını bilecek ve ona göre davranacaktır. Haksız hiçbir eylem karşılıksız kalmayacaktır. Devlete ve millete yapılan hiçbir kötülük cezasız bırakılmayacaktır. Hem adaletin tecellisi hem de gelecek saldırıların önlenmesi, bu kuralın tavizsiz ve kararlı bir şekilde uygulanmasına bağlıdır. Hukukun ve diplomasinin caydırıcı gücü önleyici güçle birleştiğinde tehditler ve krizler, öngörülebilir ve yönetilebilir hale gelir.

Kendine yeterlilik ve caydırıcılık, bir ülkenin önleyici stratejiler geliştirmesinin vazgeçilmez bir parçasıdır. Önleyici bir güç olmak, sorunlar krize, riskler tehdiye dönüşmeden sürece müdahale etmeyi ifade eder. Türkiye son yıllarda özellikle savunma sanayi, SİHA ve kritik altyapı teknolojilerinde kendine yeterli, caydırıcı ve önleyici bir güç merkezi olmak için bir kuantum sıçraması yapmış ve tüm ezberleri bozmuştur. Türkiye, müttefiklerinin önüne çıkardığı tüm engel, gizli ambargo, blokaj ve yaptırımlara rağmen yeni hamleler yaparak millî hak ve menfaatlerini güvence altına

almakta ve dost ve kardeş ülkeler için de bir stratejik güvenlik alanı oluşturmaktadır. Türkiye'nin Suriye ve Irak'ta yürüttüğü terörle mücadele operasyonları, Libya'da iç çatışmaları sonlandırması ve deniz yetki alanları anlaşması imzalaması ve Karabağ'ın işgalden kurtarılmasında kilit rol oynaması, bu yeni güç projeksiyonunun yakın dönemdeki somut örneklerini teşkil etmektedir.

Türkiye'nin millî güvenliği ve bekası; insani güvenlik, biyolojik güvenlik, siber güvenlik, gıda güvenliği, ekonomik güvenlik, ekolojik güvenlik, terörle mücadele, düzensiz göç, insan kaçakçılığı, organize suç ve uyuşturucuyla mücadele, bölgesel krizlere çözüm üretme alanlarında öngörülü, caydırıcı ve ön alıcı olmasını zorunlu kılmaktadır.

Tarihteki farklı medeniyetlerin hayatta kalma stratejilerini ele alan tarihçi Arnold Toynbee, bir milletin en önemli vasfının krizlere çözüm üretebilme kabiliyeti olduğunu söyler. Krizden ve sorundan yoksun bir dünya mümkün olmadığına göre yapmamız gereken buhranlar, krizler, riskler ve meydan okumalar karşısında çözüm üretme kabiliyetimizi etkin ve canlı tutmaktır. Türkiye, düne göre bugün bu imkân ve kabiliyete daha fazla sahiptir. Fakat bu, dinamik bir süreç olduğundan yapmamız gereken daha çok şey var.

Gücün Yeni Biçimleri yahut Türkiye Neden Güçlü Olmalı?

Türkiye'nin çağın krizleriyle baş edebilmesi için güçlü olması gerekir. Egemenliğini ve bağımsızlığını korumak için güçlü olması gerekir. Dost ve müttefiklerine kalkan olmak için güçlü olması gerekir. Dünyayı daha adil ve yaşanabilir bir yer kılmak için güçlü olması gerekir. Tüm bunlar için Türkiye'nin ekonomik, askeri, insani, kültürel, tarihî, coğrafi ve demografik gücünün farkında olması ve bu güç unsurlarını akil, adil ve etkin bir şekilde kullanması gerekir.

Kendine yeterli, caydırıcı ve önleyici güç olmak, gücün farklı biçimlerini bütüncül ve stratejik bir şekilde kullanmak anlamına gelir.

Peki güç nedir?

Bu soruya vereceğimiz cevap, stratejik bakış açımızı ve güvenlik politikalarımızı belirleyecektir.

En yalın tanımıyla güç, bir şeyi yapma ve başkalarına yaptırma kabiliyetidir. Güç kullanan özne, bir şeyi kendisi yapabilir ya da başkalarının yapmasını sağlayabilir. Kendi yaptığınız, başkalarına yaptırdığınız ve birlikte yaptığınız şey, gücünüzün ve iradenizin somutlaşması ve eyleme dönüşmesidir.

Bunun birkaç yolu vardır. Bir kişiyi bir işi yapmaya ikna edebilirsiniz. O işin, o kişinin de çıkarına olduğunu ortaya koyarsınız. Kendi hedefinizle o kişinin çıkarı arasında bir uyum ilişkisi kurarsınız. Kendi çıkarı için hareket eden özne, sizin hedef

ve çıkarlarınızla da uyumlu hareket eder. Böyle durumlarda zor kullanmaya gerek kalmadan, karşı tarafı ikna ederek ve rızasını kazanarak amacınıza ulaşırsınız. Buna yumuşak güç diyoruz.

Bazı durumlarda bir işi güç kullanarak yaparsınız. Bir tehdidi ortadan kaldırmak için zor kullanır ve istediğiniz neticeye ulaşırsınız. Bir işi kendi iradesiyle yapmayacak olan kişiye karşı zor kullanır ve istediğinizi ona yaptırırsınız. Bazen de nefs-i müdafaa yapmak ve kendinizi tehditlere karşı savunmak için güç kullanırsınız. Buna da sert güç diyoruz.

Joseph Nye bu iki gücün birleştirilmesine ve birlikte kullanılmasına akıllı güç adını verir. Burada ikna, özendirme, ödüllendirme, cezalandırma, mahrum etme ve fiziki güç gibi çeşitli yöntemleri kullanarak istediğiniz neticeyi elde eder ve hedeflerinize ulaşacak şartları oluşturursunuz.

Yumuşak güç, istediğinizi ikna ve rıza yoluyla, özendirerek ve/veya ekonomik araçlarınızı kullanarak elde etmektir. Fakat karşınızdakini ikna ederken ya da ödüllendirerek yanınıza çekerken temel değerlerinizden sapma ve kendinize yabancılaşma riski her zaman vardır. Kimi nasıl ikna ettiğiniz, ne için ikna ettiğiniz kadar önemlidir.

Sert güç kullanırken istediğinizi zorla elde edebilirsiniz ama sonunda elde ettiğiniz şeyin harap olma riski de her zaman vardır. Sert güç haddini aştığında zıddına döner, amacından sapar ve stratejik maliyet üretmeye başlar.

Tolstoy'un *Hacı Murat* romanının başında anlattığı deve diken hikayesini her zaman hatırlamakta fayda var.

Akıllı güç, gücün hem yöntem hem de gaye olarak rasyonel olarak kullanılmasına atıf yapar ama burada temel mesele gücün mutlaklaştırılmaması ve sürdürülebilir olmasıdır. Gücün mutlaklaştırılması onu hedefinden saptırır. Güç, bir etki unsuru olarak kendi başına mutlak bir ilke, değer, hedef ve gaye olamaz. Güç ancak daha yüksek bir değere hizmet ettiği zaman doğru yerini bulur. Gücü sürdürülebilir kılan da kullandığı yöntemlerin ve hizmet ettiği gayenin iyi, doğru ve güzel olmasıdır. İyi ve doğruya giden yolun da iyi ve doğru olması gerekir. Bunun dışındaki tüm yol ve yöntemler gücün yozlaşması sonucunu doğurur.

Akil ve erdemli güç; iyi, güzel ve doğruyu korur ve insanların akıl ve erdeme dayalı bir hayat yaşamasını sağlayacak şartları oluşturur. Akıl ve erdemle sınırlandırılmış güç mutlaklaştırılma riskinden kurtulur ve yüksek değerlere hizmet eder. Akil ve erdemli güç, insanların hür iradelerini güven ve huzur içinde kullanmalarına imkân sağlar. Böylece güç, mutlak bir hedef olmaktan çıkar ve bireylerin ve toplumun güven içinde yaşamalarına hizmet eden bir araç haline gelir. Burada güven ve güvenlik, kritik önemi haizdir.

Stratejik Güvenlik ve Özgürlük

Emniyet kelimesinin kökeninde hem güven (*emn*) hem de inanç (*iman*) vardır. İnanmak güvenmek, güvenmek de inanmak demektir. İnsan ancak inandığı şeye güvenir. Güvendiğine de inanır. İnanç ve güven bir araya geldiğinde insan kendini emin hisseder.

Bu, eman ve emniyet içinde olmaktır.

İnsanların birbirlerine ve devletlerine olan inancını ve güvenini temin etmek de devletin temel vazifesidir. Bireysel ve toplumsal güven ve inancın korunması, devlete verilen bir emanettir. Emanet kelimesinin inanç ve güven ile aynı kökten gelmesi şüphesiz bir tesadüf değildir.

İnsanların güvenliğinin sağlanması, her türlü korku, tehdit ve tehlikeden arınmış olarak yaşadıkları düzene inanmalarını da tazammun eder. Devlet güvenlik sağlar; vatandaş devletine güvenir ve inanır. Güven ve inanç ilişkisi, toplumsal birlik-beraberliğini ve huzurun da temelini oluşturur. Bireyler kendilerini güvende hissettikleri oranda kolektif yapılar içerisinde kendi bireyselliklerini gerçekleştirirler. Böylece birey ile toplum, tekil olanla çoğul olan, şahsi ile tüzel yapılar arasında bir denge ve uyum ilişkisi ortaya çıkar. Böyle bir güven, inanç ve özgürlük zemininde bir tarafta liberalizmin katı bireyciliğini, diğer tarafta kolektivist-sosyalist-cemaatçi yapıların katı toplumculuğunu aşmak mümkün hale gelir.

Buradaki temel ilke şudur: Güvenlik özgürlük içindir.

Güvenlik, bireylerin anayasal hak ve özgürlüklerini hiçbir baskı, korku ve tehdit altında olmadan kendi hür iradeleriyle gerçekleştirmelerini temin etmek için vardır. Güvenlik mimarisinin asli görevi, insanların inandıkları değerleri emniyet ve huzur içinde yaşayabilmeleridir.

Yukarıda bahsettiğim stratejik güvenlik kavramı, bireyin ve toplumun maddi, fiziki, akli, ruhsal ve toplumsal alanlarda kendi iradesini özgürce kullanmasına imkân sağlar. Kendini bu şekilde güvende hisseden birey ve toplumlar hür akılları ve hür iradeleriyle belirledikleri hedeflere ulaşmak için eylemde bulunurlar. Böyle bir güven ortamı olmadan özne olarak insanın özgürlüğünü yaşaması mümkün değildir.

Özgürlük-güvenlik dengesi, hukuk devletinin temel umdelerinden biridir. Hukukun üstünlüğüne dayalı demokratik bir sistemde özgürlük ve güvenlik hem bireylerin hem de toplumun bekası için hayati öneme sahiptir.

Güvenliğin olmadığı yerde özgürlük de yoktur. İktisadi teşebbüsten fikir özgürlüğüne, siyasi faaliyetten toplumsal örgütlenmeye kadar bireysel ve kolektif her girişim ancak güvenli bir ortamda neşv ü nema bulabilir.

Burada güvenlik kavramının disiplin tedbirlerinin ötesinde geniş bir manada kullanıldığı açık olsa gerek. İnsani güvenlik, nesil güvenliği, biyolojik güvenlik, enerji güvenliği, siber güvenlik, sosyal ve psikolojik güvenlik ve diğer güvenlik alanları stratejik güvenlik tasavvurunun temel unsurlarını oluşturur.

Bu geniş anlam alanından dolayı güvenlik kavramını bütüncül ve stratejik bir bakış açısıyla ele almak gerekir. Bütüncül ve stratejik güvenlik, insanın varlığını bir bütün olarak ele alır ve hiçbir güvenlik alanını diğerine feda etmez. Stratejik güvenlik, iyiliğin korunması ve kötülüğün önlenmesi ilkesine dayanır.

Bu, gelenekte iki şekilde ifade edilmiştir. Birincisi iyiliğin korunması-yaygınlaştırılması ve kötülüğün önlenmesidir. İyilik, iyi olduğu için korunmalı, kötülük de kötü olduğu için önlenmelidir. Hangisinin önce geldiği meselesi gelenekte etraflı bir şekilde ele alınmış ve şu sonuca varılmıştır: Sedd-i zerayi, celb-i menafiden evladır. Kötülüklerin önlenmesi, iyiliklerin yapılmasından önce gelir. Bunun temel sebebi şudur: İnsan özünde iyidir. Varlıklar, özünde nötrdür. *(Gelenekte bu "Eşyanın aslı ibahadır" ilkesiyle ifade edilir)* Kendi fitratlarına göre hareket etme imkânı bulan varlıklar, kemale ulaşır ve evrensel iyiye katkı sunarlar. Fesada uğrayan, bozulan ve ifsat eden şeyler ise kötülüğün yayılmasına neden olurlar. Kötülük önlendiğinde iyilik kendi yolunu bulur.

Güvenliğin amacı iyinin ve iyiliğin önündeki engelleri kaldırmak ve ona yönelik tehditleri bertaraf etmektir. Stratejik güvenlik, tüm güvenlik alanlarını bir bütün olarak ele alır ve insanın iyi, güzel ve doğruyu yaşaması için bir yaşam alanı oluşturmayı hedefler. Güvenlik, bu bütüncül ve stratejik seviyeye ulaştığı zaman özgürlük, huzur ve güvenin teminatı haline gelir.

Aynı ilke uluslararası sistem için de geçerlidir. Milletlerin ve ülkelerin özgürlüğünü, bağımsızlığını ve egemenliğini güvence altına almayan bir güvenlik mimarisinin adalet, güven ve yapıcı rekabet üretmesi mümkün değildir. Özgürlük-güvenlik dengesi uluslararası sistemin de temel umdelerinden biridir.

Stratejik İstihbarat ve Diplomasi

Stratejik güvenlik, sadece kendimizin değil, diğer ülkelerin güvenlik ve refahını da gözetken bir yaklaşımı esas alır. Güvenlik, özgürlük ve refahın paylaşımına dayalı bir yaşam alanı, herkesin hak ve hukukunu koruyarak stratejik hedeflerin yakınlaştırılmasını sağlar. Herkesin sahiplendiği kazan-kazan çerçevesi sorunların azaltılmasına, krizlerin yönetilmesine ve uzun soluklu kazanımların elde edilmesine zemin hazırlar. Farklı güç unsurlarının stratejik yeteneklerle birleştirilmesi, herkesin kazanmasını daha mümkün ve kolay hale getirir. Teşkilâtımız, değişik coğrafyalardaki iş birlikleri aracılığıyla kazan kazan ilkesini hayat geçirmektedir.

Bu yüzden temel ilkemiz şudur:

Sahada ve masada kazanmak önemlidir. Ama gerçek ve kalıcı zafer, zihinleri ve gönülleri kazanmaktır.

Sahada ve masada elde edilen kazanımları ulusal ve uluslararası alanda kalıcı hale getirmenin yolu, zihinleri ve kalpleri kazanmaktan geçer. Güven ancak inançla olur. İnanç ise karşı tarafın sizden emin olması ve sizinle birlikte yol yürümek istemesiyle imkân dahiline girer.

Yumuşak, ince, sert, caydırıcı, önleyici, konvansiyonel, asimetric ve yeni teknolojik güç unsurlarını kullanmayı temel ilke ittihaz eden Millî İstihbarat Teşkilâtı, ülkemizin stratejik hedeflerine ulaşmasında kritik bir role sahiptir. Bu hem çağın bir gerçeği hem de millî hak ve menfaatlerimizin bir gereğidir.

Asimetrik ve hibrit tehditler, çok katmanlı ilişki ağları ve yeni ittifak yapıları, istihbarat diplomasisini daha kritik ve önemli hale getirmektedir. Bu kırılgan belirsizlik ortamında istihbarat kurumları büyük fotoğrafı doğru okurken süreç analizlerini de derinleştirerek hareket etmek zorundadır.

Bizim için istihbari bilgi hem taktik işleve hem de stratejik değere sahip olan bilgidir. Stratejik okuma, bu bilgiyi esas alarak süreç analizi yapar ve orta ve uzun vadeli öngörülerde bulunur. Burada bilgi, istihbarat, gözlem, takip, analiz ve stratejik değerlendirme, öngörülü politika yapımının vazgeçilmez unsurlarıdır. Teşkilâtımız, Türkiye'nin hak ve menfaatleri için stratejik istihbaratın tüm imkânlarını harekete geçirmekte ve karar verme süreçlerinde kritik rol oynamaktadır.

Teşkilâtımız stratejik analiz, oyun teorisi, ihtimaliyat hesapları, senaryo çalışmaları ve istihbarat iletişimi imkânlarını kullanarak kol gücüyle akıl gücünü, saha bilgisiyle analiz yeteneklerini, bölgesel uzmanlıkla küresel okumaları birleştirmekte ve ülkemizin her alandaki hak ve menfaatlerinin uzun vadeli garantiye alınmasını hedeflemektedir. İstihbari bilgi ve analizin stratejik önemi, dış politikadan enerji güvenliğine, terörle mücadeleden siber güvenliğe kadar her alanda kritik önemdedir.

Tüm bu hususlar şu gerçeği teyit etmektedir:

Sağlam istihbarat olmadan etkin diplomasi yapamayız.

İç ve dış güvenlik, savunma, istihbarat ve diplomasi eş güdüm halinde çalışarak ülkemizin stratejik çıkarlarını her zeminde ve düzlemde savunmakta, muhafaza etmekte ve güvence altına almaktadır. Bu sektörler arasındaki uyum ve sinerji, Türkiye'nin kendine yeter, caydırıcı ve önleyici bir güç olması için hayati önemdedir.

Bu bağlamda ilgili kurum ve kuruluşlarla tam bir uyum ve eş güdüm içinde hareket ediyoruz. Zira devlet aklının ancak kurumlar arası uyum ve eş güdüm ile etkin hale geleceğini biliyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın stratejik, dirayetli ve dönüştürücü liderliği tüm kurumlarımızın aynı hedef doğrultusunda çalışmasını sağlamaktadır. Bu hepimiz için büyük bir değerdir.

Nitekim bu stratejik liderliğin ve kurumlar arası eş güdümün başarılı sonuçlarını Teşkilâtımızın da ana faaliyet alanları içerisinde yer alan PKK/YPG, FETÖ, DEAŞ, DHKP/C gibi terör örgütleriyle, organize suç yapılarıyla, siber saldırılarla ve casusluk faaliyetleriyle mücadelede somut olarak görüyoruz.

Millî İstihbarat Teşkilâtı, Türkiye'nin artan jeopolitik önemi ve etkinliği bağlamında taktik ve operasyonel süreçlerin yanı sıra stratejik istihbarata odaklanmakta ve ülkemizi yeni tehdit ve fırsatlara hazır hale getirmek için çaba sarf etmektedir. Dış politikadan enerjiye, gıda güvenliğinden bölgesel ihtilaflara, siber saldırılardan küresel akımlara kadar stratejik önemi haiz tüm konularda devlet aklıyla hareket eden Teşkilâtımız, ülkemizin hak ve menfaatlerini her zeminde korumak ve yeni imkân ve kabiliyetler geliştirmek için çalışmaktadır.

Cumhuriyetimizin 100. yılını geride bıraktığımız ve Türkiye Yüzyılına adım attığımız bu günlerde ülkemizin ve Teşkilâtımızın değişen küresel ve bölgesel tehditlerle mücadelede kendine yeterli, ön alıcı, caydırıcı ve proaktif bir hareket tarzı benimsemesi ve kısa ve uzun vadeli gelişmeleri yönlendirebilen bir kapasiteye ulaşması hayati önemdedir. İnsani ve teknik kapasitesiyle öngörü yeteneği yüksek, hızlı karar verebilen, kaynaklarını etkin kullanan, kendini sürekli yenileyen akıllı bir organizasyon olarak hareket eden Millî İstihbarat Teşkilâtı, Devletimizin ve milletimizin korunmasında, bölgemizin huzurunda ve dünyamızın istikrarında kilit roller oynamaya devam edecektir.

Bu vesileyle Teşkilâtımızın uluslararası itibarının güçlendirilmesi, Türkiye'nin istihbarat teorisi ve metodolojisi üzerine söz sahibi bir ülke olabilmesi amacıyla Millî İstihbarat Akademisi'nin açılışını gerçekleştirdiğimizi ilan etmekten mutluluk duyuyorum. Akademimizin ülkemize istihbarat çalışmalarına, akademi dünyasına ve Teşkilâtımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Millî İstihbarat Akademimizin “Batılı Ülkelerde Aşırı Sağ Hareketler” başlıklı ilk değerlendirme raporunu da bugün sizlerle paylaşıyoruz. Raporun konusunun seçilmesinde; yurt dışında yaşayan Türklerin de Avrupa’da yükselişe geçen aşırı sağ hareketlerin hedefi olması belirleyici olmuştur. Söz konusu aşırı sağ hareketler, ülkemiz ve dünyanın güvenliği açısından risk oluşturma potansiyeli taşımaktadır.

Ayrıca Millî İstihbarat Teşkilâtımızın yenilenen internet sitesini takdim etmekten memnuniyet duyuyorum. Teşkilâtımızın dijital dünyaya açılan penceresi olan internet sitemiz üzerinden kurumumuz ve faaliyetlerimiz hakkında bilgi alabilir, merak ettiklerinizi öğrenebilir, çalışmalarımızı takip edebilirsiniz. Arşivimizden bazı belgeleri de internet sitemizde kamuoyuyla paylaşmayı planlıyoruz.

Sizlerle; “Vatan, Gelenek ve Gelecek” kavramları üzerinden tasarladığımız ve Teşkilâtımızın kuruluşundan itibaren yaşadığı değişimi, ülkemizde ve bölgemizde öne çıkan gelişmelerle birlikte sergileyen Millî İstihbarat Teşkilâtı Müzesi'nin açılışını da paylaşmak istiyorum. Bu müzeden küçük bir seçkiyi ise 19 Ocak itibarıyla İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde halkımızla buluşturacağız.

Teşkilâtımızın bu konuma gelmesinde desteğini hiçbir zaman esirgemeyen Sayın Cumhurbaşkanımıza şahsım ve kurumum adına hususi şükranlarımızı ifade etmek isterim.

Teşkilâtımızın fedakâr ve vefakâr mensuplarına şahsım ve milletim adına huzurlarınızda teşekkürlerimi sunuyorum ve ülkemizin âli menfaatleri için feday-i can eden şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.